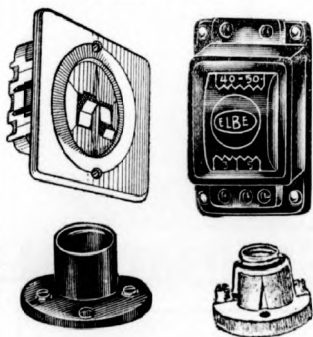

rádió és villamosság

V. évf. 1935. április hó 4. szám.

ELBE

Uj címünk: VI. Ó-utca 9.
Telefon: 29-3-06

Dénes Testvérek Rt.

elektrotechnikai és fémárugár
VI., Teréz-körut 26. Tel.: 13-5-26 és 13-5-28

DEUTSCHE GRAMOPHON A. G.
vezérképviselete

Szerelési anyagok, rádióalkatrészek, gramofonok,
gramfonlemezek, csillárok a legolcsóbb napi árban

rádió alkatrészek
árban, minőségben
vezetnek - - -

árban, minőségben vezet

BARTA és TÁRSA

kérje árjegyzékeinket

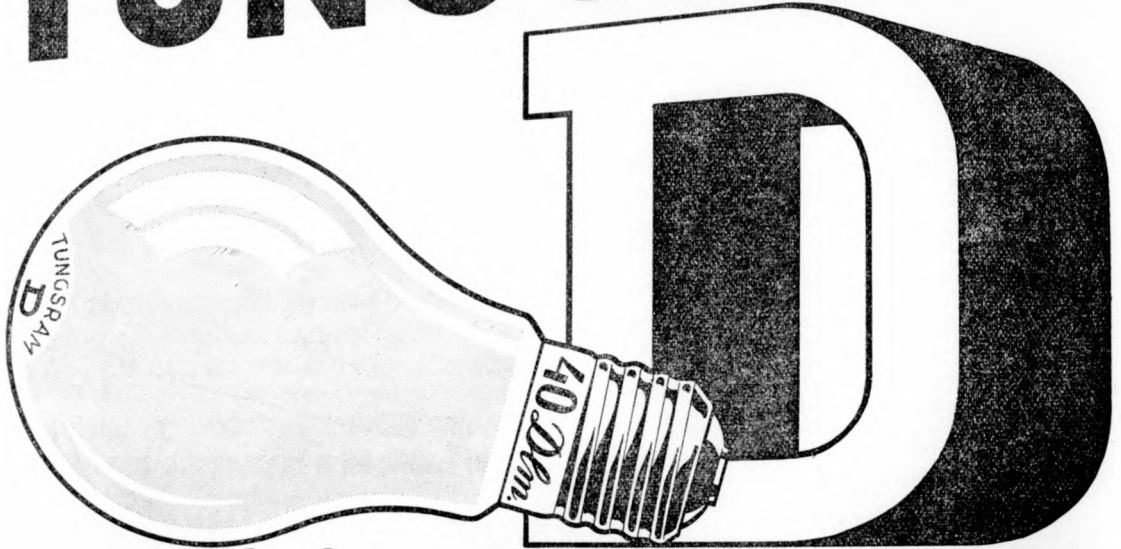
FŐÜZLET: PODMANICZKY-U.39. FIÓKÜZLET: RÁKÓCZI-UT.30.

Kérjük

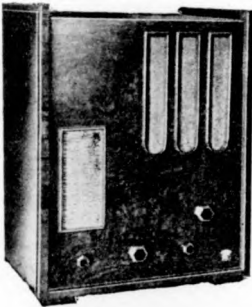
4 P évi előfizetési díjat

a Rádió és Villamosság folyószámlájára, a Buda-
pesti Iparbank Rt. (IV. Eski-tér 8.) 27.540 számú
postatakarékpénztári számlája útján befizetni
sziveskedjék.

UJ TUNGSRAM

DUPLASPIRÁLLÁMPA DEKALUMEN SOROZATBAN

Jön a nyaralás!

Adjon el vevőjének egyen- és váltóáramra egyaránt használható

**UNIVERZÁLIS
403-as ORION RÁDIÓT**

Ez bárhol, ahol villany van, a szokásos feszültségeken jól működik.

Gyártja:

MAGYAR WOLFRAMLÁMPA-GYÁR
KREMENEZKY JÁNOS R. T. BUDAPEST.

RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁG

A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA
MEGJELENIK MINDEN HÓ 10-ÉN.

Az Egyesület tagjai díjmentesen kapják

Előfizetési díj egy évre: Pengő 4.—
Külföldre Dollár 1.—
Hirdetési tarifa:
59 ^{mf}/_m széles ^{mf}/_m soronként ... ar. P —.25
Ujdonság beiktatás darabonként ar. P 5.—

FŐSZERKESZTŐ:
KAFFKA KÁROLY
SZERKESZTI:
BIRÓ KÁROLY

Csekkszám/a a
Budapesti Iparbank r.-t.-nál IV. Eskü-tér 8
Szerkesztőség:
Budapest, V., Személynök-u. 25.
TELEFON 226-40.

Cselekedjünk!

Elfogadták a négyéves tervet, tele a jövőre vonatkozó ígérettel. Az építőipar és kereskedelem végkimerülésére való tekintettel nincs idő kivárni az esztendőket. Szavak, tervek, felintézkedések, ígéretek itt nem segítenek. Nem injekcióra, de azonnali hatályos operációra van szükség.

Minden érdekelt felhívjuk egy országos nagygyűlésre, mely az illetékes körök figyelmét sebeink nyílt kimutatásával, kellő nyomatékkal felhívja a gyógyulási folyamat azonnali el nem indításának veszélyére és a szükséges intézkedések haladéktalan megtételére.

Kaffka Károly

Objektív sérelem versenytársat szül

»Lampart rádió 30% engedelmény«. — olvashattuk Budapest utcáin. Ezt kiabálta az aszfalt, ezt láttuk öles plakátokon, a villamosok fényreklámjain és a lapok hirdetései között.

A hirdetések megjelenése szakmánk körében megütöztet, de egyúttal esodálkozást is váltott ki, mert senki sem tudta megfejteni a rejtélyt, hogy mi haszna is lehet a Lampartnak az óriási költségbe kerülő reklámból. Egyesületünk felvilágosítást kért, valamint nyomatékosan azt is, hogy hagyják abba a reklámozásnak ezen senki által nem értett és reánk nézve sérelmes módját. Lampart kijelentette, hogy a hirdetési kampány 50.000 pengőjébe került, azt abba nem hagyja. A közönség úgy is tudja, hogy a rádió szó mellől a hosszú zománcédény szót elhagyták.

Ezek az előzmények. Egyesületünk vezetősége nem nyugodhatott bele a Lámpagyár válaszába. Utasított, hogy Lampartot törvényes eszközökkel kényszerítsem a sérelmes reklám abbahagyá-

sára. A keresetlevélben előadtuk, hogy Lampart alperes olyan árut hirdet, mely nála raktáron nincs, melyet nem gyárt. Különös sérelemként tünt fel előttünk, hogy a raktáron nem tartott áruval kapcsolatosan ár-engedményt hirdet.

A per során Lampart arra hivatkozott, hogy a hirdetéssel egyetlen vevőt sem csábítottak el a rádiókereskedőktől. Aki nála rádiót akart venni, azt a legközelebbi rádiókereskedőhöz utasította. Kifejtette a Lampart, hogy versenyt nem fejt ki, versenyrut nem tart, tehát az u. n. versenytörvény alapján tőle abbahagyást sem lehet igényelni.

A Királyi Kuriához intézett perorvoslatban és a tárgyaláson is kifejtettem Egyesületünk nevében jogi meggyőződésemet. A jog visszafelé nem fejlődik. Senki sem jogosult árúját úgy hirdetni, hogy abból másnak kára származzék. Nem lehet fontos, hogy használ-e a fenti hirdetés alperesnek, nem bír érdekel, hogy a közönség kitalálta-e a rejtvényt, mikép a »rádió« szó »rá-

dió zománcédényt« jelent. A per eldöntése szempontjából az a lényeges, hogy Lampart olyan árut hirdetett, melyet Egyesületünk tagjai árusítanak és amely áru alperesnél raktáron nincsen. Nyomatékosan eskik latba az, hogy a raktáron nem tartott árut engedelménnyel kínálta alperes. A tisztességtelen versenyzés megállapítása szempontjából csak az mérvadó, hogy a fellépő érdekeltnek a sérelmes reklámból lehetett-e kára. Nem hivatkozhatik eredményesen alperes arra, hogy a reklámból haszna nem keletkezett. A keresetet akép kell elbírálni, hogy a cselekmény, illetve a reklámozás folytán tagjainkat objektív sérelem érte. A Lampart tehát a reklámozás tényénél fogva versenytárs a rádiókereskedőnek. Objektív sérelem versenytársat szül.

A kuriai döntés mellettünk szól. Elismerés illeti Egyesületünk vezetőségét, hogy a pert végig folytatta és módot adott a Legfelsőbb Biróságnak, hogy a hirdetőt magatartására annyira kiható elvi jelentőségű ítéletet meghozhassa.

Dr. Pataki László,
az RVE ügyésze.

Villamos szerelési cikkeket igazán versenyképes áron rendeljen ezután szintén nálam!

Ha feljön a vásárra, számos **Rotand** és más ujdonság várja Önt cégemnél. Villamos szerelési bakelitcikkek is rendkívül előnyösen.

ROTTER LÓRÁND Rotand Rádió Rákóczi ut 73. Telefon 35-8-22

A szerelésianyag kartel

Több év óta húzódik. Az ideiglenes megállapodást egy fél év óta állandóan meghosszabbítják. A közgazdasági és politikai lapok időnként foglalkoznak vele; megállapították már, hogy a karteltagok nem tudtak egymás között megállapodni, hogy a kereskedelemügyi minisztérium nem hagyta jóvá a szerződést...

Mi a szakma érdekében nem irhatunk egyetlen mondatot sem le, mely nem fedi teljes egészében a tényeket. Nem irtunk ezért a kartelről olyan időkből, mikor nem volt mit írni róla. Nem irtuk meg, hogy a karteltagok egyes részletkérdések (olyanok, melyek tisztán rájuk vonatkoznak) felett vitatkoznak; nem irtuk meg, hogy a minisztériumnak mi a szándéka.

Az elmúlt napokban egyes közgazdasági lapok és egy szaklap azt irták, hogy a minisztérium nem hagyta jóvá a kartelt. Indokolás: a kartel a szerződött kereskedőkkel abban állapodik meg, hogy az egyezményes cikkeket kizárólag a karteltől szerzik be és ezáltal a kispár gyártmányainak elhelyezési lehetőségét megszünteti. A minisztérium egy lap szerint a budapesti műszereszek kérésére utasította vissza a kartelszerződés jóváhagyását.

Hogy kartársaink tisztán lássanak ez ügyben is, a szemben álló feleket megkérdeztük.

A gyárosok álláspontja a következő:

A szerelési anyagokat előállító gyárak és a villamossági kereskedők között kb. 10 évvel ezelőtt jött létre a kartel, mely időközönként, ha nem is funkcionált kifogástalanul, az érdekelt kivánságára évről-évre prolongáltatott. Ez a kartelmegegyezés, amely egyébként a minisztériumnak annak idején szabályszerűen be lett jelentve, ma még fennáll és így az egyes lapokban különböző kommentárokkal elhelyezett cikkek »Nem hagyta jóvá a kereskedelmi minisztérium a szerelési anyagok karteljét« tartalma nem fedi a tényállást. A gyárak közel egy éve nem azon tárgyálnak, hogy miként köszenek kartelt, hanem a szerelési anyagok gyártását a mai

gazdasági viszonyoknak megfelelően olyképen kívánják egymás között szabályozni, ahogy azt a nyugati államokban törvényes rendelkezéssel már régen végre is hajtották. Arról van ugyanis szó, hogy a kapcsolókat, foglalatokat, biztosítókat, dugaszoló alkatokat stb., amelyeket eddig 3, illetve 4 gyár is gyártott, ezentul egymás között felosszák, vagyis csak egy gyár gyártson kapcsolókat, a másik foglalatokat, a harmadik biztosítókat stb., mert sajnos, az ország szükséglete annyira összezsugorodott, hogy bármelyik gyár egyedül is képes az ország kapcsoló-, foglalat-, biztosító- stb. szükségletét többszörösen legyártani. Ennek a tervnek a megvalósítását tehát a racionális termelés szintje parancsolóan írja elő, amely egyben a nagyon is lepadt nemzeti tőkénknek a jobb és hasznosabb befektetését is jelenti, mert ebben az esetben feleslegessé válik, hogy azonos szerszámokba négy gyár is fektessen be igen jelentékeny összegeket, amit a kis fogyasztás folytán még amortizálni sem tudnak.

A szerelési anyagok racionális gyártását biztosító tervnek a megvalósítása szükségessé teszi, hogy a gyárak egy eladási központot létesítsenek és ennek a szervnek az lenne a hivatása, hogy a kereskedőket cikkeivel ellássa. A műszerészipartestülettel, anélkül, hogy megkísérelte volna a fent elmondottak megismerését, beadvánnyal fordult a kereskedelmi minisztériumhoz, amelyben 600 (?) műszerésziparos existenciájának érdekében tiltakozik az ellen, hogy a szerelési anyaggyárak karteljét a minisztérium jóváhagyja. Ezen beadványra egész természetesen a minisztérium felhívta az érdekelt gyárakat, lépjenek érintkezésbe a műszereszek ipartestületével és igyekezzenek az érdekeket összeegyeztetni. Mi eme kivánságnak zivenesen és annál inkább is megfeleltünk, mert legjobb tudomásunk szerint a műszerészipar az általunk gyártott tömegcikkeket sohasem gyártotta és aki a szakmát csak kis mértékben is megismerte, más belöldi gyártmányu szerelési anyagot, mint Engel-, Szalay István-, Hajós és Szántó-, Blau és Lukács-, vagy

P A L A B A

zseblámpa elem
anódtelep
h ü v e l y
zsebizzó

V I L Á G M Á R K A
PALA ELEMGYÁR R.-T.
BUDAPEST, V. Váci-ut 66

Falyszerelvények

sülyesztett és falon kívüli kivitelben üveg és műanyagból préselt fedőlapokkal, izléses, modern formában.

Kapcsolók, csengőnyomók, konnektoralkaj, falirózsák stb.

Kartelen kívüli gyártmány. Gyártja

STILUS elektro- és géptechnikai üzem
Cégtulajdonos

SZONDA MIHÁLY

V. Kárpát u. 7b. Telefon 90-1-31

QUICK

zseblámpa,
focus, dinamo stb.
izzók

Gyártja **NIFE** akkumulátorgyár
és villamossági r.t.

V. VESŐ-U. 3. Kerjen arjegyzeket

BEITLER

VII. Kazinczy utca 13
Telefon : 36-2-20

csengő
tejhajigató

**zsinór
viaszhuzal**

**NORRIS
ORION
PHILIPS
STANDARD**

rádióalkatrészek

I z z ó l á m p á k - R á d i ó c s ö v e k

KRATOCHWILL ALBERT

MERNOK ES TÁRSAI

rádiócikkek gyártása és
nagykereskedése

VI. Révay-u. 6. Tel. 170-35

Binét Bernát-félt nem hallott. Ezt mindenkinek, aki a kérdést objektív szemléli, el kell ismernie, és így, amidőn a műszerészipartestület kiküldöttével összeültünk, elsősorban őket arra kértük fel, nevezzék meg azon szerelési anyagokat, amelyeket a műszerésziparosság előállít és mutassák ki 3 évre visszamenőleg, hogy ezen cikkek közül a kartelt alakított 30 kereskedőnek mily értékű szállítást eszközöltek.

Mi ugyanis tisztában vagyunk azal, hogy a 600 (?) műszerésziparos cikkeinkben évi 10.000 pengő összfordalmat sem képes kimutatni és amint a minisztérium ennek alapján meg fogja ismerni a való helyzetet, ez már is eldönti a műszerészipartestület beadványának a sorsát. Az ipartestület képviselői azonban felhívásunk teljesítése előtt kitértek, mi viszont kijelentettük, hogy más alapon tárgyalni nem vagyunk hajlandók és gondoskodni fogunk arról, hogy maga a minisztérium követelje be az előbb említett kimutatást, melynek helyességét a vizsonteladói kereskedelem mindenestre kontrollálni fogja. Az ügyek ily fordulatán az ipartestület kiküldöttéi követeléseiket odamódosították, hogy ők azért harcolnak, mert tagjaik számára biztosítani akarják a fejlődés lehetőségét azzal, hogy bármely elektronos szerelési cikk gyártását bármikor felvehessék. Ezen kívánsággal azonban az ipartestület tagjai nyitott kapukat döngöttek, mert mi senkinek sem tiltottuk meg, hogy mikor és mit gyártson és hogy gyártmányait kinél szabad elhelyezniük.

Laver Ferenc, az ipartestület műszerész alelnöke a következőket mondotta:

Ismeri már a **legujabb**

tonalit

pick-up-ot karral és hangerőszabályozóval.

Modell: T. P. A 7.

Legmodernebb forma, tökéletes bakelit kivitel, nagy hangerő, gyönyörű hangszínezet. Vezérképviselő: **Loebenstein L.** IV. Egyetem utca 3. Telefon 864-44.

A kartelszerződés a kisiparra nézve rendkívül sérelmes, mivel teljes mértékben kivieszi a kezünkből az értékesítési lehetőségeket. A kartel álláspontja ugyan az, hogy összesen csak mintegy harminc kereskedővel köti meg a kartelmegállapodást, a többi kereskedő, az összes iparosok ott és attól vásárolnak, akitől csak akarnak. Mégis hiába áll szemben több ezer iparos és néhány száz kereskedő a 30 kartelkereskedővel, ez utóbbiak bonyolítják le a forgalomnak mintegy 90—95%-át. A kartelmegállapodás existenciájában támad meg 100 műszerészt, amit az ipartestület nem nézhet tétlenül. Ő maga nincs érdekelve ezidőszert, de amint ő sem tudja, hogy egy napon nem fog-e szerelési anyag előállításával foglalkozni, úgy a többi műszerész sem, tehát az egész műszerésztestület érdekelve van ebben az ügyben. Vannak műszerészek, akik egész apai-anyaí örökségüket a szerelési anyagok szerszámaiba fektették. Ha a kartel abban az alakban jön létre, mint azt tervezik, akkor ezek máról-holnapra koldulni mehetnek.

A kartel urai kérték azoknak a cikkeknek a jegyzékét, amelyeket a kisipar előállít. Ők tényleg statisztikát állítanak össze, de a maga részéről, mint az ipartestület egyik felelős vezetője, más álláspontot nem foglalhat el, minthogy nem lehet őket elzárni a fejlődés lehetőségétől és meghatározni, mely cikkek előállításával szabad foglalkozniok és mivel nem.

A minisztérium:

Nem foglalt állást még ezideig semmiféle irányban sem. Minden kategóriát: gyárat, nagykereskedőt, kiskereskedőt, villanyszerelőt meghallgat, igyekszik az ellentéteket kiküszöbölni.

*

Egyesületünk nézete az, hogy egy a kereskedők, mint a szerelők érdekében szükséges volna egy állandó és szigorú árszabályozás. Mert a mai bizonytalan helyzet hova-tovább egy a kereskedők, mint a szerelők romlására vezet.

Természetesen az árszabályozásnak nem szabad oly módon megtörténnie, hogy bárkire is sérelmes legyen.

Forgalom és haszon az üzlet két pillére

Ezt biztosítja az új

anódtelep, zseblámpa-elem, zseblámpahüvely és zseblámpaizzó.

Oroszlán- és Dura-elemeknél 30%-os áreszállítás.

HIRSCHL és Tsa galvánelemgyár
VI., Szekely Bertalan u. 11. Telefon: 22-6-44

BAKELITOHM

rádió ellenállásokat használjon mindenhol, mert:

**túlterhelhető,
állítható,
saválló,
nedvességálló,
hőálló,**

NORRIS UNIVERSÁL

hullámátkapcsolót

használjon, mert

**üzembiztos,
leghosszabb élettartamu,
érintkező lemez kapacitása
legkisebb (cca 0.1 cm)**
A készülék bármely helyen, tehát közvetlenül a tekercs alatt is elhelyezhető

Bármilyen kapcsoláshoz használható, könnyen szerelhető és zárlatmentes

5 évi garancia

Kratochvíll Albert mérnök és Tsal
VI. R. v. ucca 6. Telefon 17-0-35

SZINKRON

a mindig pontos villamos óra.

Gyártja:

Óragyár Tömő ucca 26

STAR

zseblámpa-, kerékpárizzók gyártása

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

MÜLLER LÁSZLÓ

okl. vegyész-mérnök

Budapest, VI. LISZT FERENC-TÉR 6. SZ.

Telefon: 14-9-93.

Ipari munkalehetőségek

Használjuk ki a műhely falait.

Minden irodában vannak kézikönyvek, zsebkönyvek, tele táblázatokkal. Lapozzuk ezeket végig, hogy lássuk, mennyi van ezek között, mely megérdemelné, hogy kivettjük a műhely falára.

Nézzük például a vas és fémipart. Itt vannak elsősorban a csavartáblázatok. Az esztergályos műhely részére a vágási sebességek, az esztergakések helyes alapja, a szükrapróba, a melegkezelés (edzés) néhány legfontosabb szabálya.

Képek szükségesek a csigafurók helyes utánaköszörüléséről, feltüntetve a helytelen eljárást és az ebből eredő hibákat, ugyint a furók idő előtti elkopását, törését és az elfurt lyukakat. A csigafurókat élesíteni, hegyezni és alakköszörülni kell. Pontos meghatározott szöghajlatok szerint. Az idősebb munkások gyakorlatból többé-kevésbé rájönnek a helyes módra, de a fiatalabbjától a tanoncoktól ez nem várható. A felsorolt példákhoz hasonló falitábla alakba foglalható táblázat, szerszámismertetés és munkaeljárás minden iparágban nagy számmal található. Ezen falitáblák a hasonló üzemek egész sorában alkalmazhatók, miért is megszerkesztésükről és kiadásukról a különböző ipari és műszaki egyesületeknek, ipartestületeknek kellene gondoskodni. Az Országos Szabványügyi Intézet és a Magyar Racionalizálási Bizottság bizonyára készséggel támogatna minden ilyen munkát.

Ezen csoportosan elkészítendő kollektív táblákon kívül minden kis-, közép- és nagyüzemben, melyben a munkaprogram ismétlődik, különleges, a gyártással szoros kapcsolatban álló falitáblák kerülhetnek ki függesztésre. Nevezük ezen falitáblákat egyéni tábláknak. Elkészítésük az üzemvezetőnek a feladata.

Hogy újra példát ismertessek: ott, hol egyforma szerkezetű és alaku gépek, tárgyak készülnek különböző nagyságokban, ott a változó méretek foglalhatók táblázatokba, a típusjelzések, árjegyzéki számok szerint csoportosítva.

Az elektromos üzemekben a leggyakrabban előforduló kapcsolások kifüggesztése ajánlatos.

A kereskedelmi irodák falait a gyártmányokról felvett képek, a különböző propaganda nyomtatványok bekeretezett példányaival díszíthetjük.

Üzemi statisztika.

Általában hónapról-hónapra, évről-évre statisztikaszzerűen megállapíthatjuk az üzem fontos adatait, ugyint a munkaslétszámot, a termelés nagyságát, összeg, darab, vagy súly szerint. Feljegyezhetjük a felhasznált nyersanyagok, üzemszükségleti cikkek mérvét. Ezen helyesen megválasztott számadatok grafikon alakjában felrajzolva az üzem fejlődését, stagnálását, vagy visszafejlődését nagyszerűen mutatja: büszkélkedésül, vagy mementónak szolgálhatnak.

Munkatársainkról megemlékezve, ne feledkezzünk meg legesendesebb szolgánkról: az elektromos áramról. **Az elektromos áram és a kisipar.**

Az elektromos áram világít, gépeket hajt és meleget termel. Vegyük ezeket röviden sorra. A jó, erős, de káprázatmentes műhelyvilágítás előnyei csak a legutóbbi években váltak ismeretessé. A jó világítás fokozza a munkakedvet, gyors és jobb munkát eredményez, leküzdí az álmoságot.

Az elektromotorok alkalmazása csupán 40-50 éves multra tekint vissza. A kézművesipar az első közt volt, mely az olcsó, kényelmes hajtóerő jelentőségét felismerte. Az akkori nagyipar a maga büszke gőzgepei mögött bizonyos kétkedéssel nézte az új jövevényt. Mert fél évszázaddal ezelőtt nem volt más, mint nagyipar — drága gőzgépekkel és kézműipar. A közben előretört középipar és a gépekkel dolgozó kisipar az elektromotorok alkalmazásával köszönheti fejlődését. Nagyipar még valahogy ma is létezhetne elektromotorok nélkül, de kis és középipar semmiképpen sem.

Az elektromos meghajtások alkalmazásának még számos lehetősége van. A legkülönbözőbb iparcikkek

megmunkálásánál egyre nagyobb szerepet játszik az élesztés, csiszolás, fényezés, mely a szerszámok méreteinek pontos betartását, a gyártmányok csinos külalakját, helyes kivételét biztosítja. Az elektromos csiszoló és fényezőgépek használatára gazdaságos.

A transzmisszió meghajtás már túlhaladott álláspontra. A sok szíjba'eteket okoz, port ver fel, lehetetlenné teszi a helyiség áttekintését, rontja a világítást. Minden munkagépet külön motorral és pedig megfelelő, arra a célra alkalmas motorral kell meghajtani. A meghajtásnak a gép mellett csupán szolgái szerepe van, de ezt tökéletesen kell elvégeznie. Alkalmas motorral a teljesítmény gyakran 10-15%-al emelhető.

Az elektromosság iparilag legkevésbé alkalmazott felhasználási lehetősége a hőtermelés. A különböző kemencék, kályhák, meleg-

KEMÉNY BERNÁT

villamossági nagykereskedő

BUDAPEST,

Telefon :
36-1-72

VII., ROTTENBILLER - UTCA 54.

Olcsó árak Szolid kiszolgálás

Jelzőlámpák

beállítható 1-től 60 percg asztali és fali kivitelben, valamint

Stopperek

speciális szaküzlete

Schwarz Testvérek

Podmaniczky-u. 59.
Telefon 29-6-24

Fenti órák
javítóműhelye

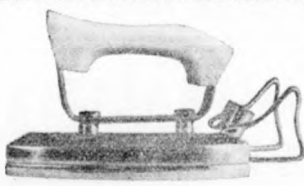
Megjelent

Rádió Kincsestára

Szerkesztették :

Paskay, Molnár, Lasz gallner
A Studio és rádiószolgálat tárháza
160 oldal díszes kötetben
150 fénykép és abra
Ára 3 pengó

Kapható minden könyvkereskedésben

„DIADAL” termofor főző- és fűtőkészülékek gyártása.

Mindenemű főző- és fűtőkészülékek javítása. Fűtőtestek minden célra raktárról szállíthatók. FÜRST ISTVÁN

VI. Csengery-ucca 84. Telefon 20-0-71

mennyisége pontosan szabályozható, a hőfok, a fűtés időtartama beállítható. Lehet kemencéket építeni, melyek éjjel automatikusan bekapcsolódnak, meghatározott hőfokot elérnek, majd bizonyos idő múlva önmaguk kikapcsolják az áramot. Edző kályháknaál, pékkemencéknél felbecsülhetetlen a tökéletes tisztaság.

Nagyobb terjedelemben az elektromos áramot csak akkor tudjuk felhasználni, ha az áramkötségek alacsonyak. Szükséges, hogy a lehető legnagyobb hatás elérése mellett az áramfogyasztás a lehető legkisebb legyen. Az elektromos berendezésünk jó hatásokkal dolgozzon. Az itt elért legkisebb eredmény az évi áramszámlák jelentős csökkenését okozza.

Olesónak kell lenni az áram egy-ségárának is. A Budapest Székesfőváros Elektromos Művei jelenleg mintegy 30 féle tarifarendszerrel állanak a közönség rendelkezésére. Ezek közül kiválasztani azt, mely valamely üzemnek a legjobban megfelel, szakember feladata. Kevesen tudják például, hogy az előbb említett kemencék céljaira még az ugynevezett ipari áramnál is jelentősen olcsóbban lehet áramot kapni. Az Elektromos Művek tarifarendszerének a közönséggel való megismeretése a villanyfelszerelő iparosok feladata, kik bizonyára az Ipartestületük útján fogják azt megismerni. Kívánatos, hogy a villamossági zsebnaptár jövő évi kiadása ezen tarifákat — legalább is kivonatossan — ismertesse.

Az üzemelhelyezések térképe.

A közönséget közvetlenül kiszolgáló iparosoknál és kiskereskedőknél igen nagy fontossággal bír az üzlethelyiségek helyének megválasztása. Ma az a pesti helyzet, hogy ha valamely üzletnek csak látszólag is jól megy, azonnal akad egy-két konkurense, mely a nyakára telepszik. Az emberek szeretnek a másik kalácsából törni egy darabot, elfelejtve, hogy az kettejüknek, vagy hármuknak kenyére sem elég.

Az ideális helyzet az, ha a detail-

üzletek és azon iparosok, melyeknek közel kell lenniük a közönségköhöz, a város egész területén, a lakosság sűrűségének és vásárlóképességének megfelelően vannak elszórva.

Budapesten az utóbbi évtizedben új városrészek keletkeztek. Gondoljunk a Lágymányosra, az új Lipótvárosra. Az egyéni üzleti élelmesség ezt természetesen észrevette, hiszen szép számmal létesültek új üzletek is. Tudják Önök, hogy egy új helyiség keresése a tulajdonosnak mennyi gondot, fáradságot jelent? Nem lenne könnyebb, ha megfelelő térképek állnának rendelkezésre, feltüntetve, hogy hol találhatóak egy-egy szakmához tartozó üzletek, iparosok?

A háboruban a szövetséges és ellenséges csapatok hadállását térképeken tanulmányozták, gombostűre szurt megfelelő színű zászlók segítségével.

Ma is háboru folyik, harc a létért. Ha mindjárt békésebb eszközökkel. Azért a térképek az egyes üzletek jelzéseiével jó szolgálatot tehetnének.

Elég lenne, ha az ipartestületek beszereznék Budapest nagyméretű falitérképét és minden pontot, hol egy iparos tagjuk lakik, színesfejjű gombostűvel megjelölnék.

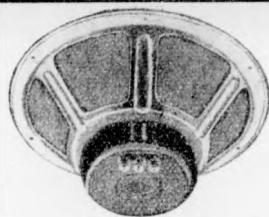
Véleményem szerint egy-egy ilyen térkép érdekes megfontolásokra, üzletáthelyezésekre adna alkalmat. Ezen térképezési eljárást a konjunkturakutatás egyik ágának is tekintethetjük.

*

Fentiekben nemcsak az ipari munkalehetőségeket soroltam fel, hanem azon munkák lehetőségét is, melyeket az iparnak, illetve az ipari érdekképviseleteknek kellene elvégezni.

Engedjék meg, hogy befejezésül illusztris diszelnökünk, **Dembitz Gyula** öméltsósága szavait idézzem, ki »évek óta vallja, hogy egyedül a tudás, a korrall való haladás, szakmai felkészültségünknek a technikai fejlődéssel együtt növekvő színvonalra képezheti boldogulásunk alapfeltételét.«

Ujdonságok

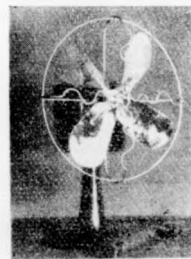
Sigma lengőnyelvel hangszóró trióda-pentóda kivezetéssel, CB 220-as csőhöz közvetlenül kapcsolható kimenő nélkül. Teljesen zárt kivétel izléses bakelitházban. Kadmiumozott chassio-val. Pósta szállításra is alkalmas csomagolásban. Kapható minden nagykereskedőnél. Gyártja:

Sigma villamossági, telefon 35-1-56

Bé bakelit állólámpa kis fogyasztással világít. Kapható a szaküzletekben. Gyártja:

Dr. Beér Ferenc műanyagüzeme Budapest, V. Sziget u. 25. Tel. 93-9-85

Balilla asztali ventilátor 25 cm-es szárny, golyós csapágyazás. fogyasztás: 30 watt. Kis fogyasztás, nagy teljesítmény, modern forma. Nikkelezett szárny. Váltóáramra. Főelárusító:

Rádióbörze, IX. Ráday ucca 8.

Érintésbiztos mignon foglalat bakelitből. Külméret 28x48. Keskeny alakú, minden csillárban jól alkalmazható. Gyártja:

Dr. Beér Ferenc műanyagüzeme Budapest, V. Sziget u. 25. Tel. 93-9-85

Aschner György

villamossági nagykereskedése

VI. Podmaniczky-u. 21

Telefon : 19-8-46.

Világítási üvegek
Villamos szerelési
anyagok

a legolcsóbb árakon!

Korszerű szerelések

Ismerteti: **Molnár János** okl. gépészmérnök

5. Peschel-cső.

Alkalmos: falon kívül száraz helyiségben mechanikai sérüléseknek kisebb mértékben kitett helyen, mint munkateremben, favázás épületben, továbbá gyár, mezőgazdasági üzem, magtár, vasúti pályaudvar, színház, hangversenyterem, szórakozóhelyiség, áruháza, iskola, templom, muzeum, kórház, szálloda, lakóház, villa stb. részére. Falba süllyesztve is használható. A cső

nullavezetőül és földvezetékül is szolgálhat, de ez esetben a csövet a lakktól meg kell szabadítani és az összekötéseknél rendkívüli gond fordítandó a jó kontaktusra.

Kivitele: A Peschel-cső vékonyfalú átlapolat acélcső kívül-belül feketére beégetett lakk bevonattal, szigetelő béles nélkül. A lakkozás eléggé rugalmas ahhoz, hogy a cső hajlításánál nem válik le.

Peschel cső 3 méteres hosszokban:

közdarab a 8-as és 14-es Peschel-csőhöz; „T” darab a 8-, 14- és 18-ashoz; „I” doboz a 14-eshez; keresztdoboz a 8- és 14-es Peschel-csőhöz a 20. ábra középső leágazása szerint. Ugyanitt látható egy négy-szögletes u. n. egyetemes szekerény öntöttvasból, vaslemez fedővel, de ennél kivételesen a fedőt csavarok szoritják le és így ez nemcsak falra, hanem vakolat alá is szerelhető; a csőfuratok a szükséghez mérten a helyszínen készítendők.

Peschel-cső	Belső átmérő	külső átmérő	A cső ellenállása	Megengedett áramerősség	1 kötegben levő csövek száma	100 méter súlya
	m/m	m/m	ohm/m	amper	db	kg
8 m/m -es	8	10	0.00675	10	34	19
14 "	14	15.5	0.00375	15	34	28
18 "	18	20.5	0.00325	20	20	36
26 "	26	28	0.00168	30	10	69
37 "	37	40	0.00062	40	5	150

A Peschel-csőbe húzható vezeték száma:

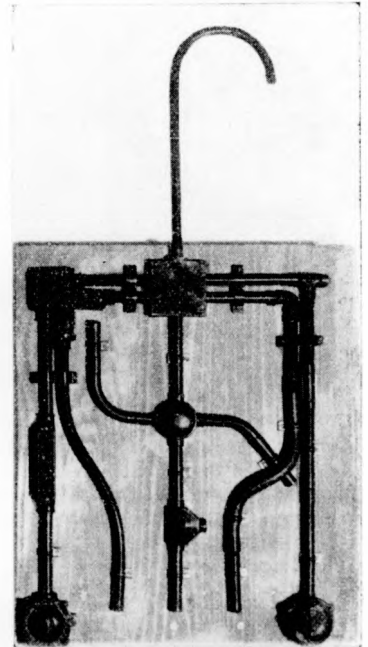
G I.	1	2	3	4
vezeték m/m^2	A Peschel cső megnevezése:			
1	8	14	14	18
1.5	8	14	14	18
2.5	8	14	18	18
4	14	18	18	26
6	14	18	26	26
10	14	26	26	37
16	18	26	37	37
25	18	37	37	37
35	26	37	37	—
50	26	37	—	—
70	26	—	—	—
95	37	—	—	—
120	37	—	—	—

csak akkor, ha van eső elleni védelem; vízes helyen; akkumulátorhelyiségben, savas helyen, robbanásveszélyes helyen. **Tűzveszélyes helyen nulla vezetőül nem használható.**

A Peschel-cső tartozékai 3 kivételben készülnek:

I. **Könnyű kivitel** vaslemezből, kapsok nélkül, csak falon kívüli szerelésre. Készül *közdarab*, „T” darab és *szögletdarab a 14-es és a 18-as Peschel-csőhöz*. Lásd a 20. ábrán a jobboldali leágazást.

II. **Félnehéz kivitel** öntöttvas dobozzal, vaslemez fedővel; a fedő a dobozra rádugható (tehát a fedőt nem csavarok erősítik a dobozra). Kapsok beillesztésére alkalmas. Csak falon kívüli szerelésre. Készül

20. ábra

Szállítom az összes
író készülékeket

Kettős főzőlap
Sütő
Tűzhely

Különleges világítótestek

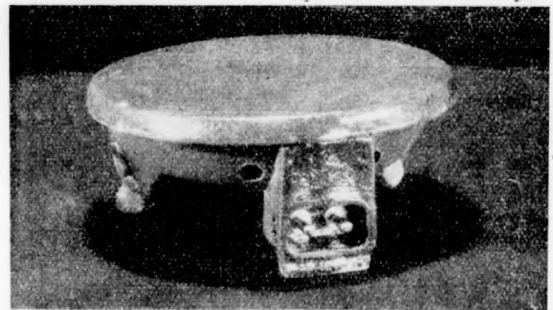
veranda, udvar, kert, lugas, szabad folyosó, vendéglői kerthelyiség, szőlőkert, kuglipálya stb. részére

ENGEL KÁROLY

elektromos szerelési anyagok és készülékek gyára

BUDAPEST,

VII. Dörösmarty u. 16. Tel. *43-7-37

Kerámiai főzőlap

III. *Nehéz kivitel* öntöttvas dobozzal és öntöttvas fedővel; a fedőt csavarok erősítik a dobozhoz; kapesok beillesztésére alkalmas. Falon kívüli, valamint súlyszett szerelésre. Készül *közdarab*, „T” *darab*, *szögletdarab* 14-, 18-, 26- és 37-es Peschel-csőhöz. A szögletdarabnál a fedő vagy felülről, vagy előlről, vagy belülről nyitható az elrendezés szükségessége szerint. Továbbá készülnek nehéz kivitelben kerek dobozok is, ugymint *kerek közdoboz* 14- és 18-as; *kerek „T” doboz* 14-, 18- és 26-os; *kerek keresztdoboz* 14- és 18-as Peschel csőhöz. (20. ábra baloldali leágazás.)

*

A Peschel-csővek összekötésére *karmantyuk*, *kisebbitő karmantyuk*, *nem rugózó iv- és félvelek bármelyik méretű Peschel-csőhöz*; *fém összekötő tömlő* 14-, 18-, 26- és 37-es Peschel-csőhöz, *könnyen hajlítható varrat nélküli ólomcső* 14- és 18-as Peschel-csőhöz 1 méteres hosszban. (A fémösszekötő tömlő és az ólom-

cső nulla vezetőül nem használható.) Továbbá *hajlékony varrat nélküli csövek* 0.5 és 1 méteres hosszban bármelyik méretű Peschel-csőhöz.

A csőhálózatok végére megfelelő méretű végűhelyek állanak rendelkezésre.

A Peschel-cső felerősítésére 1 vagy 2 fülű pántok, illetve csőcsattok szolgálnak.

*

Peschel-cső szerelésnél oly kapcsolót, dugaszoló aljatot stb. alkalmazunk, melynek burkolatán a Peschel-cső befogadására alkalmas kóralaku nyílás van. E nyílás átmérője kb. 0.5 mm-el kisebb, mint a csatlakozó Peschel-cső külső átmérője.

Szerszámok: 3-élű reszelő, gömbölyű reszelő, spiralszalag.

Peschel-cső szerelésnél ügyelni kell az átlapolás helyzetére: vízszintes vonalakon, valamint mennyezeten és padlón az átlaplás *alul* legyen; függőleges vonalakon az átlapolásnak *hátra* kell lennie.

A Leipzig-i Vásár

A Leipzig-i Vásár a nagy közgazdasági világvásár óta sokat veszített ugyan jelentőségéből, de még ma is egyike Európa legnagyobb jelentőségű kereskedelmi mozzanatainak.

A Vásáron az egész hatalmas német ipar felvonul. Megérezni, hogy ez a hatalmas akaraterű és rendkívül szorgalmas nép egyike lesz azoknak az európai nemzeteknek, amelyek leghamarabb győzik le és heverik ki a már évek óta tartó és lát-szólag szünni nem akaró válságot. A Vásár a német nép élni akarásának hatalmas dokumentuma. Exportjuk 30%-kal visszaesett, de azért éppen úgy termelnek, mintha még meglenne a régi piacuk, mely azt a rengeteg árutömeget felvenni képes és azt felvenni hajlandó is. Áraik mélyen alatta vannak a mi árainknak. Különösen feltűnően alacsonyak az ipari nyersanyagok árai.

Talán egyetlenegy ága van a német iparnak, amelyben a belföldi árak a mi áraink felett vannak és ez

a **rádióipar**. A rádiócikek és rádiókészülékek árai 20—30%-kal vannak a mi áraink felett. Így például:

	RM
2 csöves 2 rezgőkörös készülék	200—220
3 " 2 " "	200—240
3 " 3 " "	230—250
3 " szuper	240—270
3 " reflexszuper	270—290
4 " szuper	300—340
5 " " "	370—400

Minden készülékben síkskála, vegyesen álló és fekvő. A nagy gyárak általában álló skálát, a kisebbek inkább fekvőt használnak. Külsőben nagy fantázia. Zeneszekrény igen nagy számban. Egyes gyárak a gombok alá egy kartonlapot helyeznek, amelyen fel van tüntetve azok rendeltetése. A garanciális okmány egy kis karton, mely a készüléken függ.

Televízió a Vásáron nincs kiállítva.

Érdekes, hogy a készülékgyárak a beépített alkatrészeket nem hozzák forgalomba. Az alkatrészeket külön gyárak állítják elő és csak a legnagyobb néhány készülékgyár

foglalkozik az alkatrészek előállításával is. A rádióiparban azokon a helyeken, ahol rádiófrekvenciás áramok folynak, az új keramikus szigetelő anyagokat, calit, frekventit, frekventa, trolitul stb. alkalmazták. Más helyeken bakelit. Ármékolt kábel nagy mennyiségben látható és feltűnően alacsony áron.

A rádiófrekvenciás tekercsek részben még légtetekercsek, de a vasmagosak erősen tért hódítanak.

Blokkok a szűrésnél elektrolitikusak, egyebütt papírszigetelésűek. Az 5000 cm. alatti blokkok legnagyobb részben csillámszigetelésűek és keramikus anyagba vannak ágyazva (Kondenza). A kisméretű forgók kezdenek eltűnni a piacról.

Szerelési anyagokban alig látni valami újat. Mindenütt bakelit. Ugyanazok a bajok, mint nálunk. Az áruházak mind tartanak szerelési anyagot, egy-egy kapesoló 25 pf., súlyszett 50 pf. stb.

A bakelitáru annyira tért hódít, hogy még a puha fából is bakelizálással mesterséges keményfát állítanak elő, melynek természetesen tulajdonságait is előre meg tudják határozni.

Csillárok. A modern csőcsillárok eltűntek. Csaknem kizárólag nehéz öntött csillárokat állítanak ki és lehetetlenül alacsony áron. A csőcsillár merev és ma a melegebbet, hajlékonyabbat, de egyszerűt keresik. Sok a stílusos csillár, de a vonalak leegyszerűsítve. Felfüggesztésre láncot sem használnak, csaknem kizárólag paszomány.

A legtokeletesebb hullamatkapcsoló
még mindig a

MARPAK VARIABLE

Sokan utánozzák, — de minőségét soha el nem értek. A tökéletes kontaktadást a nemesfém érintkezők biztosítják. A készüléket és a csöveket kémili, mert átkapcsolásnál csak ott szakítja meg az áramkört, ahol azt kívánjuk. Forgalmába hozza:

MAROSI PÁL V. Zoltán uca 6.
Telefon: 14-7-72.

STANDARD nagy típusu hangfrekvencia trafo 1:4, főttekercs 4 csövig, raktári gépekből kiserelve — alkalmi áron.

Új típusu gramofonmotorok
Vasmagos és lítés tekercsek
Kérje műsz. ismertetőmet

LÁNG TIBOR Labor trafóüzem
VIII. Népszínház-utca 21. TELEFON 43-5-48

Hálózati és hangfrekv. trafók. Speciális trafók 2 kv-ig. 5 pólusu lámpafoglatok. cm blokkok és huzalellenállások. Rádiófrekvencia főtök, állítható blokkok 50-500 cm.

ESH rádióüzem
X. Szállás-u. 16

Ezelőtt EHO rádióüzem Tel.: 482-51

Viszonteladónak rendkívül olcsó árban

STANDARD

Super 33, 2x, 2xd, 2a, 3al,
Orion 7016, 7035, 7050, 7066,

TRT Gloria, Philips hangszórók és számos más rádió.

Kérje meglepően előnyös ajánlatunkat.

„KONCERT” r. t. Budapest, IV. Váci uca 23
Telefon: 88-4-64 és 83-3-09

Az izzólámpapiac

A blokkokat köztudomás szerint részben kisüzemek készítik. Minden ilyen kisüzemnek meg van a maga márkajelzése, de a legtöbb esetben a saját márkajelzését alig használja. A nagykereskedők, a nagyobb detailkereskedők rendre saját márkájukkal ellátott árut rendelnek. Ily saját jelzésre a legalkalmasabbak a blokkok, mivel ezek a gyártóra való tekintet nélkül külsőben csaknem teljesen megegyeznek (a laikus észre sem veszi a különbséget), csak a címke elütő rajtuk.

Hasonló irányzat fejlődik ki az izzólámpák terén. Az izzólámpákat előállító kisüzemek nem arra törekednek, hogy cégüket és márkájukat közismertté tegyék, megelégedésnek pillanatnyi sikerekkel, néhány száz izzólámpa eladásával. Nagyobb fogyasztók, illetőleg nagyobb fogyasztónak látszó vevők részére készséggel szállítanak saját márkájú lámpa helyett új jelzéssel. Ilyen lámpák a Honvéd, Mercur, M. D. Cs. stb.

Vizsgáljuk meg, mi lesz az ilyen állapot következménye.

A kis izzólámpagyárak újabb közös körlevélben értesítették vevőiket, hogy ezentul 25 wattig bezárólag az izzólámpák fogyasztói ára 1.35, melynek betartását szigorúan megkövetelik. De ugyanakkor egyegy M. D. Cs. lámpa adóval együtt 1.01. A Honvéd csak néhány fillérrel több. Minden nagyobb átvévo az ő saját márkájával úgy rendelkezik, ahogyan akar.

(Igaz ugyan, hogy a Divatesarnok 30 napig hajlandó tartani az 1.35-t, de csak avval a feltétellel, hogy azt mindenki, — vaskereskedők, fűszeresek is, — betartja. Nem látszik valószínűnek, hogy az M. D. Cs.-nek 30 nap alatt ne jelentenének ártortást.)

Márkatlan márkákkal nem lehet ártortást elérni. Mostanában készült el a kereskedelemügyi minisztérium a márkalajstromról szóló törvénytervezetével, melynek lényege az lenne, hogy a márkacikkek árait — ellentétben a kuriai döntéssel — meg lehessen védeni. Mi fog történni az izzólámpa piacon. A tör-

vénytervezet valamely márkalajstromozását évenként lefizetendő illetékhez köti, mely információk szerint nem lesz túlságosan alacsony. Így, amennyiben a kis izzólámpagyárak esetleg hajlandók lesznek lefizetni a saját márkájukra vonatkozó illetéket, kizártnak látszik, hogy a külön, egyes cégek részére szállított, márkákra ugyanugy lefizessék. Amennyiben pedig a külön márká átvévoje a nem lajstromozott márkát veszi át, akkor annak eladási ára nincs kötve és így szabadon garázdálkodhatik. Így az új 1.35-ös ár, melyet tapasztalatunk szerint már most nem tartanak be, rövidesen le fog ismét süllyedni a legalacsonyabb 80 fillérre, vagy idővel még az alá is.

Orgazdaság

Egyik mikrofarados blokkgyárnál hosszabb idő óta lopások történtek. A lopott árut a rendőrség megállapítása szerint öt antikvárium vásárolta fel.

A felvevő kereskedők avval védekeznek, hogy ők nem közvetlenül a tolvajtól vásárolták az árut, hanem az orgazdától, mégis a rendőrség folytatja ellenük az eljárást. Nem akarunk a bírói ítélet élbe vágni, így egyelőre csak avval a figyelmeztetéssel fordulunk kartársainkhoz, hogy amennyiben nem legális kereskedőtől, vagy iparostól vásárolnak, vagy a piaci ár alatt kínálnak árut, úgy mindenkor vétel előtt tegyenek kérdést az áru előállítójához, érdeklődve, hogy a kínált áru megvásárolható-e. Amennyiben ezt elmulasztják, úgy vállalniuk kell az esetleges következményeket, amelyek a legtöbb esetben börtönbüntetéssel járnak.

Szakirodalom

A magyar rádió-szakirodalom egy hízagpótló művel gazdagodott. **Paszkay Bernát ny.** postafőigazgató, **Molnár János, Lasz gallner Ernő** szerkesztésében megjelent a »Rádió Kincses tára«, mely valóban dus tárháza mindazon szükséges és hasznos tudnivalóknak, melyeket a rádió iránt érdeklődő közönség sehol másutt meg nem talál. A 160 oldalas,

díszes kiállítású kötet könnyen érthető stílusban megírta s a rádiót minden vonatkozásban ismertető szövegét 98 műszaki ábra és 50 fénykép gazdagítja. A tartalom felöleli a rádióleadás és vétel minden problémáját, autentikus adatok alapján a Stúdió és a postaműszaki szolgálat eddig sehol hozzá nem férhető adatait, a vételi zavarokat, készülékhibakeresést, a használatos műszereket, s ezen kívül a rádió elméleti rész formuláit, képleteit, tökéletes táblázatokat a világ rádióinak hullámhossz, hívójel és rádiótvárait díj-tételeiről. Természetesen nem maradt ki a hangosfilm-technika és a távolbalítás szabatos ismertetése sem s a nagy anyagnak kitünően áttekinthető beosztása teszi nélkülözhetetlen forrásmunkává mindenki számára, aki a rádió iránt bármily vonatkozásban is érdeklődik, ezt az értékes könyvet. A tartós vászonkötésben megjelent kötet bolti ára 3 pengő, megrendelhető a Rádió Újságnál (Vilmos császár-ut 34.) és az ország minden jelentékenyebb könyvkereskedésében kapható.

Allásközvetítés.

Helyi képviselő 15 éve dolgozik a szakmában, jelenleg is állásban van, szívesen változtatna helyet. Érdeklődéseket »Közismert« jellegűre a szerkesztőségbe, V., Személynök-utca 25. címzendők.

Címvaltozás.

Ziegler Endre VIII., József-körút 67. szám alá költözött. Telefonja változatlan.

HELO Futurit asztali lámpa

Éjjeli szekerényre íróasztalra.

Elektromos világítású tükör

Falra, toalettasztalra.

LORSCHY HENRIK MÉRNÖK
elektrotechnikai nagykereskedése
BUDAPEST, V., SZIGET-UCCA 11.
Telefon 91-8-29, 91-8-30

blokkok minőségben vezetnek!

Gyártja: **GÁRDOS BÉLA Ujpest,**
Damjanich-u. 4. - Tel.: 94-1-31.

Ha Pestre jön

első útja vezesse Önt a
Rádióhörpék Központjába.

Gramofonlemezek és motorok.
IX. RÁDAY-U. 8. Tel 84-7-74.

Az ipar köréből

Always elektrotechnikai gyár kft.

1932-ig a rádiókészülékekben felhasznált ellenállások csaknem százszázalékban külföldi származásúak voltak, míg az Eka kezdeményezésére a prágai Stulhoffer és Liles magyarországi üzemét Fodor Miklós vezetésével meg nem indította.

A gyár 1932. áprilisában egy tisztviselővel, egy művezetővel és 12 munkással kezdte meg működését és két és fél évvel később, 1934. szeptember-decemberi főszezonban már egy mérnök, négy tisztviselő és 98 munkás alkalmazottja volt.

A munka felvétele idején a felhasználási energia bekapcsolási értéke 6 kw., míg ma 20.5 kw.; havi áramhasználása 500 kw-ról 2000 kw-ra növekedett. Az 1934. évben az első évi termelésnek darabszáma 14-szeresét állították elő, ami azonban az árak lemorzsolódásának következtében értékben az első évnek csak ötszörösére rug.

A gyár gyorsiramu fejlődését nemcsak a belföldi fogyasztás, hanem az agilis vezetés következtében elért és állandóan növekvő export tette lehetővé. Így az Ausztriába irányuló export már 1933-ban megindult és ma az osztrák vezérképviselőjük véleménye szerint, az osztrák szükségletnek több mint a felét a magyar Always elégíti ki.

Franciaországba csak 1934-ben kezdték meg a szállítást és mégis több, mint egy millió darab ellenállást voltak képesek elhelyezni. Szép exportot bonyolítanak le Románia és Jugoszlávia felé; az angol export nemrég indult meg és szépen fejlődik.

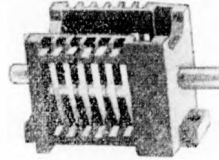
Az első évben kizárólag ellenállások gyártásával foglalkoztak, míg jelenleg ezenkívül még kiskapacitású, papirszigetelésű kondenzátorokat, valamint potenciamétereket állítanak elő. A napokban már piacra kerülnek az »entbrummer«-ek (bugásátlók); előkészületben van a kis veszteséggel dolgozó csillámszigetelésű kondenzátorok gyártása.

A prágai Stulhoffer és Liles cég a gyár igazgatója érdemeinek elismerésül Fodor Miklóst, mint társ-

tulajdonost bevette a cégbe és azt átalakította kft-vé 42,000 pengő tőkével. A kft kétharmadrészből Stulhoffer Ottó Ferdinándé és egyharmad része Fodor Miklósé, aki tovább is a gyár önálló vezetője maradt.

Norris Univerzál hullámváltó

— Szabadalom bejelentve. —

Tiszta bakelitházba szerelt csúzó-surlódó kontaktussal bíró kapcsoló, mely mindazokat az előnyöket egyesíti magában, amit egy modern kapcsolótól megkívánunk.

Méretei igen kicsinyek (3x4 cm. az alap), úgyhogy a készülék szerelését, javítását és áttekinthetőségét a legkevésbé sem akadályozza meg.

Érintkező lemeze az eddigi kapcsolóktól eltérően nem egy oldalon vannak szegecselve, hanem kétoldalt fixen befogva és így az érintkezőlemezek elfordulása, vagy kilazulása, amely oly gyakran okoz zárlatot, vagy hibás kapcsolást a készülékben, teljesen meg van akadályozva.

Az érintkező felületek tökéletesen oxidmentesek, mert a keletkező oxidréteg kapcsolás közben önmagától ledörzsölődik és így még nedves, vagy savgőzös helyen, vagy hosszú állás után is biztos érintkezést ad.

Bármilyen kapcsoláshoz használható és a kapcsolási lehetőségek könnyűszerrel megváltoztathatók.

Két érintkezőlemez egymásközi kapacitása igen csekély, alig 0.1 cm., tehát rövidhullámhoz és érzékeny szupergépekhez kiválóan alkalmas. Fémszással képezett kapacitása csak tört része a fekvő típusú érintkező-csucsos kapcsolóknak (cca 0.12 cm.).

Felerősítése könnyű és gyors.

Egyformán szerelhető álló, függő, vagy oldal-helyzetben.

Mint hogy átmenőtengelye van, a készülékben közvetlenül a tekercs alá helyezhető, ennél fogva káros induktív és kapacitív csatolásokat a bekötővezeték megrövidítése révén minimumra csökkentti, ennél fogva több hangtökörs, vagy rövidhullámu résszel bíró gépben ideális.

A tengely állíthatósága révén bármilyen forgatógomb használható hozzá, mert a tengely a gombnak megfelelően kijebb, vagy beljebb tolható.

Körforgó kapcsolása folytán nem akad meg, tehát nem lehet tulerőtteni.

Komplikált, sok rezgőkörös kapcsolásoknál két, vagy három kis kapcsoló — mindegyik a maga tekercse alá — kuplung nélkül közös tengelyre szerelhető, ami az elhelyezést megkönnyíti és a káros vezetékcapacitást még jobban lecsökkenti, ennél fogva a készülék teljesítményét és üzembiztonságát fokozza.

Átmeneti ellenállása igen csekély, cca. 0.01 ohm és a használat folytán sem romlik.

Egy kapcsoló három hullámkörzet esetén maximálisan öt áramkör kapcsolására alkalmas, ami két hullámkörzetnél 10 kapcsolásig fokozható.

Szivós Ottó gyára teljes üzemben

Szakmai körökben köztudomású, hogy Szivós Ottó okl. gépészmérnök, volt nagykereskedő a Blau és Lukács gyár gépeit megvásárolta, majd azokat újabb gépegységekkel kiegészítve 1934. szeptemberében üzembe helyezte gyárát.

A jól felszerelt gyárban 16 automata ontja magából a fémipari tömegcikkeket. Az egyik csavart esz-

DITMAR elektrolitikus kondenzátorok	10 MF-470 V	P 5.80
	16 MF-430 V	P 7.70
	25 MF-300 V	P 7.20
	25 MF-50V száraz	P 2.50
Vezérképviselő: ARDÓ JÓZSEF Brutto árak! V., Vilmos császár ut 43. Tel. 21-6-34.		

ERŐSÁRAM RÁDÓ ÉS RÁDÓ

Tegyen kísérletet

adjon fel egy megrendelést
i r á s b a n

VIII. Baross ucca 127

vagy telefonon

36-0-09

utána mindig nálunk fog
vásárolni.

RÁDÓ ÉS RÁDÓ

YENGEÁRAM RÁDÓ ÉS RÁDÓ

AMRAD többszörös forgók, indukciós blokkok, elevátor függőleges síkskálák, mikrodiálók

HIDY és Tsa Budapest, VI., Lehel-u. 14. Tel. 919-97.

tergál, a másik idomdarabokat, a harmadik rész-, a negyedik vasszegeceket állít elő. Egy helyen hengerelt csavarok tömege készül.

A fiatal üzem az ősz folyamán csaknem kizárólag a rádiógyáraknak szállított fémidomdarabokat a rádióalkatrészek előállításához. Elektrotechnikai cikkek gyártását csak karácsony után kezdte meg. Tekintettel arra, hogy a cég első sorban exportra szándékozik berendezkedni, így programja első részét azok a cikkek teszik, amelyeket a határokon túl is könnyebben lehet elhelyezni. Így első cikkei között van a bakelitkapcsoló, melyet

csak egy későbbi időpontban fog a kevésbé exportképes porcellánkapcsoló követni. Piacra kerültek már: foglalat k-val és nélkül (Góliát, normál és mignon, Edison és Swan) közcsavarok, biztosítékdugók és aljzatok, multiplex biztosítékok; diazed részben előkészületben, részben már a piacon; érintkező csavarok, légbiztosítók, olajozótárcsák, kábelsarok és összekötők; modern bakelit konnektoralkák és dugók.

Az új iparvállalat működése első félévének szép eredményei igazolják azokat a feltevéseket, amelyeket Szívós Ottó ismert agitálásából jogosan következtettünk.

Egyesületi közlemények

Az antenaszerezés joga

Sokat vitatott kérdés, hogy szabad-e rádiókereskedőnek antenaszerezést vállalnia.

Ezt tárgyalja a »Magyar Posta« című folyóirat 1935. évi 3-ik száma. Tekintettel arra, hogy ez a kérdés bennünket nemcsak tárgyánál fogva érdekli, hanem megismerjük belőle a Posta felfogását is, a cikket teljes egészében közreadjuk:

»Rádió vevőkészülékek iparszerű forgalombahozatalával foglalkozó — és csak ilyen engedéllyel rendelkező — kereskedő vevőjének

a) rádió-antenna megépítését ellenszolgáltatás nélkül, vagy ingyen vállalhatja-e?

b) rádió-antenna megépítésére megrendelést elfogadhat-e?

Válasz:

ad 1. Nem! Antennát még ingyen sem építhet.

ad 2. Igen! Antennaépítésre megrendelést elfogadhat.

A 9557/1927. K. M. sz. u. n. »rádió rendelete« 33. §-a az 1922. évi XII. tc. 58. §-a alapján a külső rádióantennák iparszerű szerelését kifejezetten az 1922. évi XII. tc. 14. §-ának 8. pontjában foglalt iparág munkakörébe utalta és így a külső rádióantennák szerelését képesítéshez kötötte. Ennek folytán csak azok foglalkozhatnak külső rádióantennák iparszerű szerelésével, akik a postától nyert engedélyüket az 1922. évi XII. tc. 14. §-ának 8. pontjában körülírt ipar üzésére jogosító iparendélyük alapján nyerték, de nem jogosultak külső rádióantennák iparszerű szerelésére azok, akik postai engedélyüket látszerészi vagy műszerési igazolványuk alapján kapták meg.

A fentiekből kitűnik, hogy a kül-

ső rádióantennák iparszerű szereléséhez nemcsak postai engedély, hanem az 1922. évi XII. tc. 14. §-a 8. pontjában foglalt iparok önálló üzésére jogosító iparendély is szükséges és ennek következtében a külső rádióantennák iparendély nélkül való szerelése nem is a 9557/1927. K. M. sz. rendelet, hanem mint jogosulatlan iparüzés az 1922. évi XII. tc. alapján büntetendő kihágás.

A fent 21. fsz. alatt közölt 124.483/1928. sz. K. M. elvi határozat szerint a villamosfelszerelési cikkek árusításával foglalkozó kereskedők antennáknak felállítására, szerelésre, kapcsolásra és javításra vonatkozó megrendeléseket még akkor sem vehetnek fel, ha az így megrendelt munkákat arra jogosított iparossal végeztetnék is el.

A fentemlített határozat külön kimeli azt, hogy a kereskedő az 1922. évi XII. tc. 47. §-a alapján csupán az üzletkörébe tartozó áruk elkészítésére vehet át megrendelést és csupán az általa eladott és üzletkörébe tartozó áruk átalakítását és javítását vállalhatja, de nem jogosult a szerelésre, a vezetékek létesítésére, javítására és kapcsolására vonatkozó megrendelések felvételére.

Tekintettel arra, hogy a fenti elvi határozatnak — miután nem a rádió, hanem kizárólag villanyfelszerelési cikkek árusításával foglalkozó kereskedőkre vonatkozik, — a rádiókereskedőkre való alkalmazása még kiterjesztőleg sem volna helyes,

mert szemben áll a rádiókereskedők által a rádiórendelet életbeléptetése óta folytatott gyakorlattal és mivel minden újabb szigorítás nemcsak a rádió népszerűségét ásná alá, hanem a rádióelőfizetők számának csökkentését is maga után vonná. Tartalhatatlan volna, hogy a rádiókészülékek előállításával foglalkozó iparosok — akik egyuttal az összes rádióval kapcsolatos cikkek árusításával is foglalkoznak, tehát kereskedői tevékenységet fejtenek ki, — valamint a rádiókereskedők a fentemlített elvi határozatban foglalt rendelkezések alá soroltassanak.

A fentiek figyelembevételével a 9557/1927. K. M. sz. rendelet 33. §-ának 1. pontja értelmében külső antennák iparszerű építésével (karbantartásával, lebontásával st.) csak az foglalkozhatik, akinek villamosáramu berendezések, ezek részeinek, valamint villamos mérőeszközöknek felszerelésére, vezetékek létesítésére, kapcsolására, javítására, illetőleg ezen munkák valamelyikének elvégzésére jogosító iparendélye van.

A rádiókészülékek forgalombahozatalával foglalkozó olyan kereskedők, akik a fentemlített iparendély birtokában nincsenek, külső antennák iparszerű felszerelésével a 9557/1927. K. M. sz. rendelet 33. §-a értelmében még ellenszolgáltatás nélkül sem foglalkozhatnak. Tekintettel azonban arra, hogy ez utóbbi említettek az idézett rendelet 57. §-a szerint rádió vevőkészülékekkel kereskedésre jogosítva vannak, nincsen akadály a annak, hogy ezek vevők részére külső antennák építésére vonatkozó megrendelést felvehessenek. Kötelesek azonban ezeket a munkálatokat a 9557/1927. K. M. sz. rendelet 33. §-a értelmében oly iparossal végeztetni, akinek villamosáramu berendezések, ezek részeinek, valamint villamos mérőeszközöknek felszerelésére, vezetékek létesítésére, kapcsolására, javítására, illetőleg ezen munkák valamelyikének elvégzésére jogosító iparendélye van. (89.142/1932. K. M. sz.)«

Kiadja: A Rádió-Villamossági Kereskedők és Kisiparosok Országos Egyesülete
Kiadóhivatal: VI. Nagymező-u. 31.

KOLLER bronzcsillárgyár Telefon: Budapest, Dobozi-u. 51 J. 31-37

1935. évi új modellek. — Tömegcikkek. — Nikkelezések. Bér munka. Használt csillárok átalakítása, felújítása az összes galván színekben, ezüst, arany vagy bármely „Duco“ festékdíszítéssel.